

Kunnskapsgrunnlag - tekstdelen

Kunnskapsgrunnlaget er administrasjonens verktøy for å bringe oversikt og kunnskap til kommunestyret og befolkningen om de viktigste utviklingstrekkene i Bindal kommune. Det skal vise status og utviklingstrekk innenfor viktige samfunnsområder. Det skal og beskrive hovedutfordringene.

Bindal kommune ligger på Sør-Helgeland, helt sør i Nordland fylke. Den grenser i nord til Sømna og Brønnøy, i øst til Grane og Namsskogan, i sør til Høylandet og Nærøysund og i vest til Leka. Terråk er kommunesenter, mens andre tettsteder/greider er Bindalseidet, Horsfjord, Holm, Helstad/Bangstad og Åbygda. Kommunen har et landareal på 1262 km² og hadde pr 01.01.2024 1399 innbyggere. De viktigste næringsveiene i kommunen er ved siden av offentlig sektor: jordbruk, industri, havbruk, handel, reiseliv og tjenesteytende næringer.

Sentraladministrasjonen:

Sentraladministrasjon består av kommunedirektør, IT, økonomiavdelingen og serviceavdelingen (HR, arkiv, publikumsmottak, politisk sekretariat og informasjon), med totalt 8,6 årsverk.

Digitalisering:

Den raske digitale utviklingen setter nye krav til både ansatte og innbyggere i kommunene. Det er viktig for kommunene å være aktive i å implementere og bruke digitale løsninger for å forbedre tjenestene de tilbyr. Samtidig setter den raske utviklingen store krav til sikkerhet for å ivareta personvern og IKT-sikkerhet. Som liten kommune blir vi for sårbare til å opprettholde de krav som stilles. I samarbeid med Brønnøy, Sømna, Vevelstad og Vega ble IKT-Kystriket etablert som et kommunalt oppgaveselskap for å styrke samarbeidet innenfor IKT-tjenester for å oppnå blant annet effektivisering, felles kompetanseutnyttelse, stordriftsfordeler og økt IKT-sikkerhet.

Bindal kommune er med i det kommunale oppgaveselskapet [Digitale Helgeland](#) som forener 16 kommuner, med visjonen "Sammen for utvikling og bedre tjenester". Det utforskes og gjennomføres innovative og brukerorienterte løsninger ved å dele data, fremme gjenbruk og utnytte felles komponenter og nasjonale fellesløsninger. Dette vil på lang sikt resultere i mer bærekraftige løsninger som er skreddersydd for å møte de demografiske utfordringene kommunene står overfor. Digitalisering handler først og fremst om mennesker og om hvordan vi kan bruke teknologi som et verktøy. Gjennom et tett samarbeid om kompetanse og ressurser, er målet å kontinuerlig forbedre kvaliteten og effektivitet. Målet er å tilby innbyggerne raske og effektive løsninger som er enkle å bruke, samtidig som det ivaretas en høy grad av likebehandling og rettssikkerhet. Dette vil i sin helhet resultere i en smidigere arbeidshverdag for kommunalt ansatte, et forbedret møte med kommunen for innbyggerne, og et styrket samarbeid som løfter Helgeland inn i en digital fremtid.

"Sikker Kommune Helgeland" er et prosjekt som har som formål å etablere god internkontroll på informasjonssikkerhet- og personvernområdet for alle kommunene i Digitale Helgeland. Dette initiativet kommer som en respons på økende digitalisering, hvor behovet for robust informasjonssikkerhet og personvern aldri har vært større. Gjennom samarbeid og etablering av solide systemer og rutiner, sikrer de at innbyggernes personopplysninger blir behandlet på en trygg og pålitelig måte.

Kompetanse og rekruttering:

Alderssammensetningen blant ansatte viser at nærmere 40% er over 56 år. Vi har mindre kvalifiserte søkere til stillingen, spesielt til stillinger med krav om høyskoleutdanning og til lederstillinger. De økte rekrutteringsutfordringene førte til at vi høsten 2021 vedtok [Fagplan for rekruttering av kompetent arbeidskraft til Bindal kommune](#). Denne planen er nå under revidering.

Rekrutteringsutfordringene i Bindal kommune samsvarer i stor grad med de nasjonale utfordringene i kommunene ([Arbeidsgivermonitor 2023](#)), der det spesielt innen helse- og omsorgssektoren er utfordrende å skaffe kvalifisert arbeidskraft. Dette utfordrer oss til å tenke andre måter å organisere og tilby tjenester på. Helse- og omsorgsavdelingene har som følge av manglende rekruttering av fagkompetanse endret sin drift slik at fagkompetanse benyttes på tvers av avdelinger. Endring av driften har også ført til at vi har en svært lav andel ufrivillig deltid i helse- og omsorgssektoren. Endring i organisering, digitalisering og tverrsektorielt samarbeid vil være viktige elementer i videre arbeid for å dekke opp for mangel på tilgang til kompetanse.

Bindal kommune har en strategisk kompetanseplan under arbeid, der det analyserer hvilke kompetansebehov som er strategiske. Med dette menes kompetanse som er avgjørende for at Bindal kommune samlet sett fortsatt kan levere tjenester med høy kvalitet. Digitalisering, ledelse og tverrfaglighet er de kompetanseområdene Bindal kommune har definert som avgjørende for at vi skal levere gode tjenester i fremtiden, uavhengig av sektor.

[SSBs framskrivning](#) av befolkningstall i Bindal kommune antyder et redusert befolkningstall uansett hvilket scenario som legges til grunn. Den forventede reduksjonen i befolkning gir likevel lite utslag på kommunens rekrutteringsbehov. Årsaken er at kommunens behov er størst innen helsesektoren og en økende andel av kommunens innbyggere vil være eldre som vil ha behov for helsetjenester. På lengre sikt vil kommunen sannsynligvis ha et synkende behov for å rekruttere innen oppvekstsektoren. Andel av befolkningen i yrkesaktiv alder synker årlig noe som gir mindre tilgjengelig arbeidskraft.

Sykefraværet blant ansatte i Bindal kommune har totalt vært lavt over flere år, sammenlignet med kommunene i Norge. Lavt sykefravær er viktig for å sikre tjenesteproduksjon, kompetanse og et godt arbeidsmiljø. Generelt arbeid med arbeidsmiljø, HMS-kartlegginger for å avdekke risikoforhold og personalpolitikk er kontinuerlig nærværarbeid som må prioriteres.

Plan- og ressurs:

I 2023 opplevde vi en endring i bemanningen vår, noe som resulterte i en justering av årsverk i administrasjonen til 5,8. Ny fast plan- og ressursjef ble ansatt fra 1. september.

Til tross for disse endringene, har prosjektaktiviteten i 2023 gått som planlagt. Vi er stolte av å si at både garasje- og lageranlegget for uteavdelingen, samt trafikkikkerhetsprosjektet ved Terråk skole og barnehage, ble fullført i løpet av året.

Når det gjelder daglig drift og politisk saksgang, har vi opprettholdt en effektiv behandlingstid og responstid. Vi er også glade for å rapportere at uteseksjonen har hatt en stabil arbeidsstyrke det siste året. Vårt eget mannskap har blitt benyttet i prosjektarbeid, inkludert ferdigstilling av garderobe og personalrom for uteavdelingen, skifting av bordkledning og vindu på rådhuset, samt utvidelse og oppgradering av Kjella barnehage. Alt snekkerarbeid er utført internt.

På bakgrunn av endringer i bemanningen i 2023, har antallet årsverk i administrasjonen blitt 5,8. Det har vært flere utskiftninger i stillingen som plan- og ressurs sjef. Den daværende plan- og ressurs sjefen avsluttet sin stilling den 1. mars 2023 og gikk over til en rådgiverstilling på 50 %. Han gikk deretter av med pensjon den 31. desember 2023. Fra 1. mars 2023 til 1. september 2023 var det en konstituert sjef. Fra 1. september 2023 ble en ny plan- og ressurs sjef ansatt i fast stilling.

Prosjektaktiviteten i 2023 har gått som planlagt.

- Garasje og lageranlegg for uteavdelingen, samt fasiliteter uteavdelingen ble ferdigstilt i 2023.
- Trafikksikkerhetsprosjekt Terråk skole og barnehage ble ferdigstilt i 2023.

Når det gjelder daglig drift, samt løpende saksgang til politisk behandling, er behandlingstid og responstid generelt godt ivaretatt.

Ved uteseksjonen har det vært en stabil arbeidsstyrke det siste året. I tillegg til generelt vedlikehold har eget mannskap blitt benyttet i forbindelse med prosjektarbeid. Dette inkluderer ferdigstilling av garderobe og personalrom for uteavdelingen, skifting av bordkledning og vindu på røstveggen på rådhuset, samt utvidelse og oppgradering av Kjella barnehage nevnes. Alt av snekkerarbeid er utført internt.

Regnskapet for plan- og ressursavdelingen viser for 2023 et samlet merforbruk på kr. 5 280 472,94. Dette skyldes at det ikke ble tatt høyde for så høye summer for avskrivning i budsjett 2023. Det totale beløpet for avskrivninger er kr. -5 140 633,00.

Ut over dette er det mindre avvik som viser både + og - ved flere funksjoner som ikke er listet opp her.

Brannvesen og feiervesen kjøpes av Namsos kommune gjennom en partnerskapsavtale. Vertskommuneavtalen beløp seg til kr 3 300 000,- i 2023.

Måloppnåelse for 2023

Som beskrevet innledningsvis har det vært utskifting i ledelse ved plan- og ressursavdelingen dette året, som har medført omfordelinger av arbeidsoppgaver.

Selv om det for 2023 har vært skifte i bemanning, har slutføring av prosjekter og vedlikehold gått bra. Det er store prosjekter knyttet til vann og avløp som ikke er påbegynt. Dette er prosjekt som videreføres til 2024.

Daglig drift blir i de fleste tilfeller oppfylt, og saksbehandlingstiden ved plan- og ressursavdelingen må betraktes som tilfredsstillende.

I henhold til virksomhetsplan for 2023 var følgende prosjekt tatt med:

Prosjektene er ikke opplistet i prioritert rekkefølge.

- Kommuneplanens arealdel
- Reguleringsplan Nessahaugen
- Fasiliteter uteavdelingen
- Ny inntaksledning Terråk vannverk

- Verdiskapingsplan
- Revisjon av vann- og avløpsplan
- Vedlikehold kommunale boliger
- Oppgradering Bindal rådhus
- Utførelse trafikk sikkerhetsprosjekt Terråk skole og Terråk barnehage
- Utredning spredt avløp
- Ny parkering Heilhornet
- Skilting veiadresser
- Skilting vannledning Holm-Kveinsjø
- Oppgradering Åbygda vannverk

Av vedtatte oppgaver/prosjekt som ble gjennomført og ferdigstilt i 2023 kan nevnes:

- Delvis fått gjennomført vedlikehold på kommunale bygg
- Verdiskapingsplanen
- Oppgradering Bindal rådhus, tverrvegg
- Trafikk sikkerhetsprosjekt Terråk skole og Terråk barnehage
- Fasiliteter uteavdelingen
- Garasje/verksted

Oppgaver/prosjekt som ikke er ferdigstilt i 2023:

- Skilting veiadresser
- Skilting vannledning Holm-Kveinsjø
- Kommuneplanens arealdel
- Reguleringsplan Nessahaugen (til boligformål)
- Utredning spredt avløp
- Ny inntaksledning Terråk vannverk
- Revisjon av vann- og avløpsplan
- Parkering Heilhornet

Næring

Plan for verdiskaping og næringsutvikling (*Verdiskapingsplan 2023-2032*), ble vedtatt 28. september 2023 (k-sak 47/2023). I samme sak ble det vedtatt et handlingsprogram for de to første årene av planperioden (Handlingsprogram 2023-2024).

Arbeidet med ny verdiskapingsplan ble igangsatt i 2022. Formålet med kommunal «plan for verdiskaping og næringsutvikling» er å legge til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig næringsutvikling i Bindal kommune. Arbeidet ble organisert som et prosjekt med formannskapet som styringsgruppe, og med tverrfaglig arbeidsgruppe og ressursgruppe. Arbeidsgruppa bestod av: Frode Næsvold (Brukstopmta Næringspark), Jørgen Myrvang (Bindal Næringsforening), Åsmund Myrvang (Bindal kommune/landbruk) og Ole K. Haugvik (Bindal kommune/næring).

Verdiskapingsplan 2023-2032 og tilhørende handlingsprogrammer skal eies av alle aktører som er involvert i verdiskapingen i kommunen. Det er derfor lagt opp til bred samhandling i utarbeidelsen av fremtidige handlingsprogrammer, og at det kan bygges videre på dette i gjennomføringen av tiltak. Dette betyr samtidig at plandokument og tilhørende handlingsprogrammer gjelder for hele bindalsamfunnet, og ikke bare Bindal kommune sin administrasjon og politiske ledelse.

Plandokumentet (Verdiskapingsplan 2023-2032) har en varighet på 10 år, og i planperioden skal det utarbeides ytterligere 4 handlingsprogrammer. Dette betyr at arbeidet med plandokument og handlingsprogrammer vil være en kontinuerlig prosess gjennom hele tiårsperioden, og på denne bakgrunnen vedtok kommunestyret i sak 101/2023 at det skulle opprettes et *verdiskapingsteam* på 7 medlemmer som skal ha som hovedoppgave å utarbeide forslag til de neste 4 handlingsprogrammene. Det ble også vedtatt mandat med retningslinjer for verdiskapingsteamet.

Verdiskapingsteamet har følgende medlemmer: Elling Bøkestad (leder), Elin Vareide Lian, Geir Inge Pettersen, Lars Berg-Hansen, Rønnaug Helstad, Henrik Nordlöf og Nina Jørgensen-Øberg.

Utfasing av omstillingsprogrammet

Bindal kommune sin omstillingsperiode varte i utgangspunktet frem til 31.12.2021, men etter avtale med Nordland fylkeskommune ble programmet forlenget med ytterligere to år.

Bindal Utvikling AS har hatt ansvar for å gjennomføre omstillingsprogrammet i perioden. Omstillingsprosjektet har gått over 6+1 år (2015-2021). I forbindelse med utfasingen av omstillingsprogrammet ble det lagt opp til at kommunen skulle ha en ny verdiskapingsplan/næringsplan klar for politisk behandling ila 2023.

Styret i Bindal Utvikling 2023:

Styrets leder Marit Dille, nestleder Britt Helstad, styremedlem Bjørn Gillund, styremedlem Jim Ove Aarmo, styremedlem Audhild Bang Rande.

Brukstomta Næringspark AS er et heleid kommunalt eiendomsselskap som eier og drifter fabrikkanlegget til gamle Bindalsbruket. Brukstomta Næringspark vil sammen med Bindal Utvikling AS ha ansvar for videreføringen av de ekstraordinære virkemidlene som Nordland fylkeskommune har bevilget for disse tiltakene.

Styret i Brukstomta Næringspark 2023:

Styrets leder Britt Helstad, nestleder Marit Dille, styremedlem Bjørn Gillund, Styremedlem Jim Ove Aarmo, styremedlem Audhild Bang Rande.

Oppvekst- og kultur:

Oppvekst- og kulturkontoret har det kommunale ansvaret for skolen, barnehagen, spesialundervisningen som tas hånd om av den private grunnskolen på Bindalseidet, voksenopplæringen, logoped, flyktingearbeid, kulturskolen, bygdetun/museum, kirke, bibliotek, ungdomsråd og det øvrige kulturområdet. Oppvekst- og kulturkontoret har i tillegg det overordnede ansvaret for drift og vedlikehold av BTI-modellen (Bedre tverrfaglig innsats) og stafettloggen.

Det overordnede målet for oppvekst- og kultursektoren er blant annet fortsatt å drive skolen og barnehager i samsvar med de lover og forskrifter som gjelder, og på best mulig måte innenfor de ressursrammer som er tildelt. I kommuneplanens samfunnsdel for Bindal kommune er følgende 2 hovedmål viktige for sektoren:

Oppvekstvilkår: Hovedmålet er at barn og unge i Bindal kommune skal ha et oppvekstmiljø som er trygt og som gir gode utviklingsmuligheter, slik at de blir rustet til å møte samfunnets utfordringer. Dette skal gi positive opplevelser som gjør Bindal til en god kommune å bo i.

Kultur: Bindal kommune skal legge til rette for et variert kultur- og idrettsliv som gir trivsel, egenaktivitet og opplevelser for alle. Frivillige lag og foreningers virksomhet er verdifull for utviklingen av kulturlivet i Bindal kommune, og skal stimuleres.

Oppvekstprofilen

Oppvekstprofilen viser noen av kommunens styrker og utfordringer for barn og unge og deres oppvekstmiljø. Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på å fremme barn og unges oppvekstmiljø, og må tolkes i lys av kunnskap om lokale forhold.

[Oppvekstprofilen](#)

Bindal barnehage

I kommuneplanens samfunnsdel er det satt noen mål som beskriver en god barnehage. Hovedmålet er: Barn og unge skal ha et oppvekstmiljø som er trygt og som gir gode utviklingsmuligheter, slik at de blir rustet til å møte samfunnets utfordringer. Dette skal gi positive opplevelser som gjør Bindal til en god kommune å bo i.

Som delmål 1 står pkt. 3a: «*Bindal barnehage skal ha et helhetlig barnehagetilbud som skaper tillit hos foreldre og som er et trygt oppholdssted for barna Barnehagen skal ha et kvalitetsmessig godt pedagogisk innhold som utvikler bar og forbereder for skole og samfunn. Kommunen skal ha barnehageplasser til alle som ønsker det*»

Resultatindikatorer:

- Full barnehagedekning med tilfredsstillende åpningstider.
- Pedagoger i alle pedagogstillinger
- Tilstrekkelig personaltetthet
- Utvikle kvalitet gjennom Beste Praksis (BP)
- Godkjent trafikksikkerhetsplan
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI)

Delmål 2 er pkt. 3d. «*Det skal gis en ordinært og tilpasset undervisning som reduserer behovet for spesialundervisning – tidlig innsats. Det skal utvikles gode støttesystemer og godt tverrfaglig samarbeid*»

Resultatindikatorer:

- Barnehageteam
- Bruk av Språkløyper (UDIR)

Delmål 2 er pkt. 3d. «*Det skal gis en ordinært og tilpasset undervisning som reduserer behovet for spesialundervisning – tidlig innsats. Det skal utvikles gode støttesystemer og godt tverrfaglig samarbeid*»

- Barnehageteam
- Bruk av Språkløyper (UDIR)

Delmål 3 er pkt. 3e. «*Skole og barnehage skal være sentrale aktører i nærmiljøet, bidra til godt samspill med lokalsamfunnet.*

Resultatindikatorer:

- Barnehagen er godt besøkt ved ulike arrangementer.
- Livsgledebarnehage, avdeling Terråk

Delmål 4 er pkt. 3f. «*Det skal være et godt skole- og barnehagetilbud i kommunen, med en klar definisjon av nærskoler og skolekretsgrenser – en minstestørrelse på skoler og barnehager må vurderes*»

Resultatindikatorer:

- Årlig nasjonal brukerundersøkelse barnehage (Udir)

Delmål 5 er pkt. 3g. «*Det skal være en bemanning i skoler og barnehager som sikrer at alle barn / elever opplever trygghet og nærhet, og får god oppfølging og blir sett i hverdagen. Det skal arbeides for å utvikle positiv adferd, et godt læringsmiljø og en mobbefri skole og barnehage*»

Resultatindikatorer:

- Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- God personaltetthet og kompetanse.
- Lokal fagdag om mobbing.
- Barnehage: Beste Praksis (BP)
- Barnehage: trivselsplan (handlingsplan mot mobbing)

Delmål 6 er pkt. 3h. «*Bindal skal ha helsefremmende skoler og barnehager med fokus på god helse gjennom sunn mat og fysisk aktivitet*».

Resultatindikatorer:

- Bindal barnehage og Terråk skole er godkjent etter kriterier fra Nordland fylkeskommune

Nøkkeltall for barnehage

Utfyllende informasjon

KOSTRA tall for barnehage

Utfyllende informasjon

Terråk skole

I kommuneplanens samfunnsdel er det satt noen mål som beskriver en god skole. Hovedmålet er:

Barn og unge i Bindal kommune skal ha et oppvekstmiljø som er trygt og som gir gode utviklingsmuligheter, slik at de blir rustet til å møte samfunnets utfordringer. Dette skal gi positive opplevelser som gjør Bindal til en god kommune å bo i.

Delmål 3b: Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter, som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og arbeidsliv. Satsing på blant annet entreprenørskap skal bidra til dette. Skolen skal være en god sosial arena som gir elever en positiv utvikling.

Resultatindikatorer:

- Skolen har en plan for entreprenørskap.
- Skolen har en avsatt tidsressurs til entreprenørskap.
- Delta på yrkes- og utdanningsmesse.
- Plan for begynneropplæring i lesing, skriving og språk 1. og 2. trinn.
- BTI (Bedre tverrfaglig innsats).
- Videreutdanning av lærere.

3c) Grunnskolen i Bindal skal gi et undervisningstilbud av god kvalitet tilpasset den enkelte elev uansett ståsted.

Resultatindikatorer:

- Regional skolesatsing på Sør- Helgeland.
- Ressursteam på skolen.
- Kompetanse inne i skolen

3d) Det skal gis en ordinær og tilpasset undervisning som reduserer behovet for spesialundervisning – tidlig innsats. Det skal utvikles gode støttesystemer og godt tverrfaglig samarbeid.

Resultatindikatorer:

- Tidlig innsats.
- LOGOS- utreder på skolen.
- Tverrfaglig team i Bindal.

3e) Skolen og barnehage skal være sentrale aktører i nærmiljøet, bidra til godt samspill.

Resultatindikatorer:

- Gi tilbud om alternativ læringsarena.
- Valgfag i ungdomstrinnet.
- Juleverksted.
- Skoleball.
- Elgjakt.

3f) Det skal være et godt skole- og barnehagetilbud i kommunen, med en klar definisjon av nærskoler og skolekretsgrenser – en minstestørrelse på skoler og barnehager må vurderes.

Resultatindikatorer:

- Tilstandsrapport for skole.
- Mer utfyllende informasjon

3g) Det skal være en bemanning i skoler og barnehager som sikrer at alle barn/elever opplever trygghet og nærhet, og får god oppfølging og blir sett i hverdagen. Det skal arbeides for å utvikle positiv atferd, et godt læringsmiljø, og en mobbefri skole og barnehage.

Resultatindikatorer:

- God personaltetthet og kompetanse.
- Handlingsplan mot mobbing.
- Fagdag om trygt og godt skolemiljø.

3h) Bindal skal ha helsefremmende skoler og barnehager med fokus på god helse gjennom sunn mat og fysisk aktivitet.

Resultatindikatorer:

- Helsefremmende skole

Nøkkeltall for skole

[Utfyllende informasjon](#)

KOSTRA tall for skole

Utfyllende informasjon

Generelt om barn og unges oppvekst i Bindal

Tallene fra folkehelseprofilen og resultatene fra Ungdata undersøkelsene gir en indikasjon om hvordan barn og unge har det i Bindal kommune.

[Oppvekst og levevilkår](#)

[Ungdata undersøkelsen 5.-7. trinn](#)

[Ungdata undersøkelsen 8.-10. trinn](#)

Integreringsarbeid og opplæring i norsk språk - voksenopplæring

Bindal kommune har 29 ukrainske innbyggere som følge av den pågående krigen i Ukraina. Kommunen tar ansvar for integrering, koordinert av en fulltids integreringskonsulent. Norskopplæring er et hovedfokus for nye innbyggere, og Bindal kommune kjøper tjenester for de mellom 18 og 55 år fra Nærøysund kommune. De har også et minikurs for de over 55 år og de som venter på å starte i Nærøysund. Lokale bedrifter bidrar med språkpraksisplasser, noe som gir verdifull kunnskapsformidling om norsk kultur og samfunn, og hjelper innbyggerne med å bygge nettverk. Mange av de ukrainske innbyggerne har verdifull kompetanse, noe som gir en gjensidig gevinst for flere bedrifter. Flere sektorer og Frivilligsentralen har arrangert temakafeer om det norske samfunnet, og i samarbeid med Frivilligsentralen er det startet en bruktbuikk for alle. Fokuset er å hjelpe de nye innbyggerne til å engasjere seg i og bli inkludert i allerede etablerte aktiviteter. I 2023 fullførte en ukrainsk innbygger introduksjonsprogrammet og norskundervisningen, og er nå i arbeid.

Bindal logopedtjeneste

[Logopedtjenesten](#) i Bindal kommune er underlagt oppvekstsektoren, og har kontor ved Bindal rådhus. Tjenesten består i dag av én logoped, som tilbyr tjenester til barn og unge i førskole- og grunnskolealder, samt voksne i Bindal kommune.

Bindal folkebibliotek

Bindal folkebibliotek er et mer åpent bibliotek som er åpent alle hverdager fra 08.30 – 14.30. Biblioteket er betjent 19 timer i uken. Biblioteket gjennomfører ulike arrangement. Hjelper også studenter og andre med lån fra andre bibliotek/ fjernlån. Har pr i dag 287 aktive lånere. I tillegg lånes det ut bøker til barnehager og skoler i kommunen.

Resultatindikatorer:

- Godt tilgjengelig bibliotek
- Ulike arrangement /temadager

Kultur

Kulturprisen

Hvert år blir [kulturprisen](#) for Bindal kommune.

Konserter og foredrag

Folkeakademiet Bindal arrangerer konsert og foredrag, blant annet i samarbeid med Helgeland museum, avdeling Bindal. Fylkeskommunalt tilskudd til den kulturelle spaserstokken og den kulturelle skolesekken er her benyttet. Bindal og Sømna samarbeider om UKM hvert år,

Kulturmidler

Hvert år tildeles kulturmidler til organisasjoner innenfor idrett og barn og unge.

Bygdekino

Bygdekinoen har [kinoforestillinger](#) fordelt på Terråk og på Sørhorsfjord.

Regionalt kultursamarbeid

Kommunen samarbeider om Ung Kultur Møtes (UKM) med Sømna kommune. I tillegg samarbeider vi med Nordland fylkeskommune om sceneinstruktør i regionen.

- Innbyggerne i Bindal skal få oppleve musikk og teater framført av profesjonelle utøvere.

Resultatindikatorer:

- Arrangere Ung Kultur Møtes (UKM) sammen med Sømna
- Gi tilbud gjennom den kulturelle Spaserstokken
- Gi bistand til Nordlandsbåtregattaen

Bindal kulturskole

[Bindal kulturskole](#) favner elever fra hele kommunen.

Fra høsten 2022 frem til august 2023 har kulturskolen vært uten ledende kulturskolelærer. I tillegg har sykemeldinger i stor grad påvirket virksomheten.

Det ble ikke gjort noen tiltak for å rekruttere elever til oppstart høstsemester 2023.

Våren 2023 ble det gitt undervisning på Bindalseidet, og kulturskolen leverte dirigenttjenester til Bindalseidet skolekorps og UL Fønix Barne- og Ungdomskorps.

Resultatindikatorer:

- Gjennomføre årlige konserter
- Tilby DKS-tilbud
- Opprettholde tilbudet kulturskolen gir innbyggerne
- Tilby undervisning på Bindalseidet, Horsfjord og Terråk
- Tilby barnehagene musikkstunder

Helgeland museum avd. Bindal

[Helgeland museum avdeling Bindal](#) har en avdelingsleder i 100% og en kontorassistent i 40% stilling. I 2023 hadde de to høydepunkter: Kongeparets besøk og omorganiseringen av

båtbyggerutstillingen og kaféen. De avholdte flere arrangementer, inkludert fortellingskvelder og workshops. Museet ble også brukt av Folkeakademiet Bindal og pensjonistforeningen for deres arrangementer. De fortsetter med gjenstandsregistrering og hadde over 2200 besøkende i 2023. Museet er fornøyd med å være en populær møteplass

Barneverntjenesten

Bindal kommune har samarbeidsavtale med Brønnøy som er vertskommune for [Barneverntjenesten](#) Sør-Helgeland. Bindal kommune betaler et å konto beløp hver måned til Brønnøy kommune ut fra vedtatt budsjett.

Andre samarbeidspartnere

Regionalt skolefaglig ressurscenter (RSR)

I 2019 ble det etablert et Regionalt Skolefaglig Ressurscenter (RSR). Dette prosjektet er finansiert gjennom skjønnsmidler fra Statsforvalteren i Nordland, samt en andel fra hver av de involverte kommunene. RSR er et tiltak som Statsforvalteren anser som svært verdifullt, da det støtter spesielt små kommuner i deres viktige rolle som skoleeiere. RSR har et nært samarbeid med kommunene på Sør-Helgeland, og dette samarbeidet koordineres gjennom rådgivende utvalg og et regionalt skoleledernetverk. RSR ledes av oppvekstsjefen i Brønnøy og rapporterer til kommunedirektørutvalget.

Pedagogisk-Psykologisk Tjeneste (PPT)

PPT utfører en viktig rolle i Bindal. PPT og de andre støttetjenestene i kommunen har et organisert og tett samarbeid, selv om det er noen utfordringer knyttet til geografi og lange avstander.

Regionalt kontor for kompetanseutvikling (RKK)

RKK har en viktig funksjon i å følge opp og koordinere kompetanseutvikling, samt å kanalisere midler til utviklingsarbeid i regionen for hele den kommunale sektoren. RKK har flere nettverk som fungerer godt, inkludert rådgivernetverket, barnehageleder-nettverket og skoleledernetverket.

Kirken

Bindal kommune overfører penger til drift av kirken i Bindal. jfr. Trossamfunnsloven § 14. I tillegg er kommunen lokal gravplassmyndighet, jfr. Gravplassloven, og har dermed ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser. Bevilgningen fra kommunen skal dekke gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger, kirkens lovpålagte stillinger, drift og vedlikehold av kirker og gravplasser, administrasjon og kontor. Kirken i Bindal leverer sin egen årsmelding.

KOSTRA tall

[Mer utfyllende informasjon](#)

Helse- og velferd:

Målsetning

Bindal kommune vil oppleve en markert økning i antall eldre i perioden frem mot 2035. Samtidig er det liten grunn til å forvente en generell økning av folketallet i kommunen og det er derfor ingen grunn til å forvente at økningen i antallet eldre og deres forventede pleiebehov kan bli møtt med en økning i bemanning. Med andre ord; det vil være samme antall «varme hender» i eldreomsorgen i 2035 som nå, men dobbelt så mange eldre. Målsetningen for denne strategiplanen er derfor å identifisere mulige tiltak for å møte helse- og omsorgsbehovet for Bindal kommune i 2035 med det samme antall ansatte og samme driftsbudsjett for sektoren som nå. Denne målsetningen innebærer en reell nedgang i nominelle kroner på grunn av generell inflasjon.

Strategiske hovedpunkter

Helse- og omsorgsplanen for Bindal kommune for perioden bygger i stor del på en rekke ulike sentrale meldinger og planer og henviser i stor grad til Stortingsmelding 29 (20122013) «Morgendagens omsorg» og den påfølgende «Omsorg 2020 – Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015 – 2020». Denne planen har igjen blitt konkretisert av Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunens

Sentralforbund felles plan «Rom for Omsorg» som legger en klar strategi for kommunens adgang til tilskudd for utbygging av helse- og omsorgstjenester. Kommunens strategiplan er derfor kortfattet og fokuserer på følgende punkter:

- Utbedring av Bindal sykehjem.
- Samlokalisering av botilbud til særlig ressurskrevende brukere.
- Utbedring og etablering av omsorgsboliger.
- Innfasing av velferdsteknologi som et bærende element i fremtidens omsorgstilbud.

Økonomiske hovedpunkter

Planen vil ikke konkretisere de økonomiske konsekvenser av hvert enkelt potensielle tiltak nettopp fordi tiltakene innenfor de strategiske hovedpunktene ikke er konkretisert ennå. Administrasjonen vil fortløpende fremme saker til Bindal kommunestyre når konkrete tiltak er identifisert samt fortløpende legge dem inn i kommunens budsjett, økonomi- og investeringsplaner.

Planen har som siktemål at alle tiltak skal kvalifisere til investeringstilskudd fra Husbanken. Regjeringen har, som beskrevet i «Rom for Omsorg», vedtatt å endre tilskuddene slik at det fra 2021 utelukkende gis tilskudd til prosjekter som gir netto tilvekst av heldøgns omsorgsplasser. Med netto tilvekst menes det at det totale antallet heldøgns omsorgsplasser i kommune skal øke, og at kommuner som mottar tilskudd ikke samtidig kan avvikle gamle plasser i takt med at nye, tilskuddsfinansierte plasser tas i bruk.

Denne nye ordningen vil gradvis fases inn allerede fra i år og frem til 2020. Regjeringen har derfor endret tilsagnsrammen til Husbanken i år til at 20 % forbeholdes plasser som gir netto tilvekst. Tilsvarende vil henholdsvis 40 %, 60 & 80 % av tilsagnsrammen forbeholdes plasser som gir netto tilvekst i 2018, 2019 og 2020.

Denne endringen setter Bindal kommune under betydelig press for å få utbedret eksisterende plasser i tide for å kvalifisere til tilskudd fra Husbanken. All prosjektering og finansiering av

eksisterende plasser ble ferdigstilt innen utgangen av 2018 for å kunne være sikret finansiering i rimelig grad ettersom kun 40 % av tilskuddsrammen fra Husbanken vil være tilgjengelig i 2019.

Planen vil derfor prioritere alle tiltak som utbedrer eksisterende plasser, men det er viktig å understreke at kommunen også trenger å bygge ut nye heldøgns omsorgsplasser for å møte et fremtidig behov basert på framskrivning av antall eldre i kommunen i perioden 2025 – 2035.

Det samlede investeringsbehovet for kommunen vil derfor, uavhengig av hvilke tiltak som blir valgt, være betydelig. Husbankens tilskudd varierer fra 55 % for en sykehjemsplass til 45 % av kostnaden for en omsorgsbolig, men det vil i tillegg være kostnader knyttet til prosjektering, fellesarealer og velferdsteknologi som kommunen må dekke selv.

Det økonomiske fokus til planen er å investere i utbedring av eksisterende bygningsmasse samt noe netto tilvekst av heldøgns omsorgsplasser. Disse investeringene vil konservere kommunens utgifter til å drifte sitt helse- og omsorgstilbud til dagens nivå.

Driftsmessige hovedpunkter

Planen innebærer en ytterligere endring av hvordan kommunen vil drifte sine helse- og omsorgstjenester. Sektoren har gjort omfattende driftsendringer i tråd med en rekke anbefalinger fra Telemarksforskning i en rapport i 2013 og denne planen forsterker og akselerer disse anbefalingene.

Færre av sektorens personale vil arbeide på institusjon og flere vil yte helse- og omsorgstjenester i brukerens eget hjem. Bruk av ulike typer velferdsteknologi vil utgjøre en større del av arbeidsoppgavene og hverdagsrehabilitering vil være en bærebjelke i morgendagens helsetilbud. Det vil være et klart fokus på å unngå plassering på institusjon og la brukeren bo i eget hjem så lenge som mulig ved hjelp av velferdsteknologi og trening av brukerens kapasitet til å ivareta egen helse.

Planen tar sikte på å møte en økning av antall brukere uten å øke antallet ansatte. Mer effektiv drift i moderne lokaler som tillater utstrakt bruk av velferdsteknologi er en forutsetning for en slik målsetting. Samtidig innebærer rekruttering av kompetent personale en betydelig utfordring. Kommunen opplever relativ liten søkermasse til stillinger som blir utlyst i dag og et tosifret antall av dagens ansatte vil oppnå pensjonsalder i den neste femårsperiode. På dette grunnlag mener kommunen at en økning av antall ansatte i sektoren ikke vil være mulig og at å erstatte pensjonert personale vil være en betydelig utfordring i seg selv.

Koordinerende Enhet (KE) Denne enheten har en fremtredende rolle i driften av helse- og omsorgstilbudet i dag og denne rollen vil styrkes og tydeliggjøres i fremtiden. KE vil få en økt arbeidsbyrde med et større antall søknader for å dekke ulike typer helse- og omsorgsbehov fra en aldrende befolkning. KE mottar søknader og vedtar tilbud om alt fra opphold på Namdal Rehabilitering til permanent sykehjemsplass. KE vil få styrket sine ressurser til å drive fortløpende saksbehandling av slike søknader fordi antallet søknader vil øke, men også fordi det er en målsetting å fortløpende revidere allerede innvilgede søknader. Hverdagsrehabilitering og innfasing av ny velferdsteknologi vil endre behovet hos brukerne og KE må derfor samtidig følge opp og endre sine vedtak i tråd med dette. Slik dynamisk saksbehandling hvor vedtak revideres og endres fortløpende krever mer ressurser enn statisk saksbehandling hvor vedtak sjelden endres. Denne type saksbehandling krever også flere forebyggende og oppsøkende ressurser samt en betydelig informasjonsvirksomhet ovenfor kommunens innbyggere.

Folkehelse

Folkehelsearbeid handler om å bygge et bærekraftig samfunn som gjør det lettere for den enkelte innbygger å ta vare på egen helse. Det er i dag store sosiale helseforskjeller, der utdanning og inntekt påvirker levekår og leveste. Jo høyere inntekt eller lengre utdanning, desto bedre helse. Dette er urettferdig og fører til store tap for den enkelte, familier og samfunn. Forebyggende arbeid med universelle tiltak som treffer bredt gir gode resultater. Å investere i forebygging gir stor besparelse i samfunnet - å investere i innbyggernes helse er å bygge et bærekraftig samfunn!

Befolkning:

- 1399 innbyggere pr 1. januar 2024. Synkende folketall dersom ikke trenden snur
- Aldrende befolkning: flere over 75 år og færre i arbeidsfør alder
- 6 % av innbyggerne i Bindal er innvandrere eller har innvandrer bakgrunn

Oppvekst og levekår:

- Lavt utdanningsnivå i kommunen
  - universitets- og høyskolenivå har gradvis økt
  - lavere blant menn enn kvinner
- Høy andel uføre
- Lav arbeidsledighet
- Litt flere husholdninger med vedvarende lavinntekt
- Få boliger til salg og til utleie, mange feriehus
- Vanskelig å rekruttere/beholde kvalifisert arbeidskraft (kompetansekrevende yrker), spesielt helsepersonell og pedagoger.
- Gjennomføringsgrad videregående under landsnittet
- Alle som søker får innvilget barnehageplass
- Lav gruppestørrelse i skolen
- Høy andel barn med spesialundervisning
- Ungdomsskoleelever føler seg trygge i nærmiljøet

Miljø:

- God tilgang på tilrettelagte turmål i nærområdet
- Gamle/utdaterte godkjenninger etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- Mange lag/foreninger på tross av lavt innbyggertall
- Ungdommen synes tilbudet av idrettsanlegg i nærområdet er bra, men deltar mindre i organisert fritidsaktiviteter
- Meget godt drikkevann

Helserelatert atferd:

- Flere ungdomsskoleelever trener ukentlig
- Høyere vaksinedekning enn landet for øvrig
- 2021 var andelen ungdom i 7. -10. trinn som hadde vært beruset på alkohol lik med landsgjennomsnittet
- Befolkningen er generelt for lite aktiv

- Mye skjermbruk blant barn og unge

Helsetilstand:

- Forventet levealder er et mål på helsetilstand. Forventet levealder i Bindal
  - 79,6 år for menn (0,7 år kortere enn landsnittet)
  - 82,8 år for kvinner (1,2 år lavere enn landsnittet)
- Flere enn lands- og fylkesgjennomsnittet oppsøkte lege for psykiske lidelser tidligere fram til 2019-2021, deretter sank antallet under lands- og fylkesgjennomsnittet for årene 2020-2022
- Lik andel hjerte- karsykdom
- Tidligere høy andel muskel- og skjelettplager, men nå på fylkesgjennomsnittet

De viktigste folkehelseutfordringene i Bindal:

- Aldrende befolkning
- Høy andel uføre
- Lavt utdanningsnivå, lavere for menn enn kvinner
- Lav gjennomføringsgrad i videregående skole
- Mobbing er ei utfordring
- Mange innbyggere med livsstilssykdommer
- Mange søker legehjelp for psykiske lidelser og flere med muskel/skjelettplager

De viktigste folkehelseressursene i Bindal:

- Lav arbeidsledighet
- De fleste opplever trivsel og trygghet i sitt bo- og nærmiljø
- Rik tilgang på bostedsnære turområder
- Stor og viktig folkehelseinnsats fra frivilligheten med sosiale møteplasser og aktivitetstilbud.
- Tidlig innsats barn og unge, tverrsektorielt samarbeid
- Alle barnehagene og skolene er kvalifisert som helsefremmende
- Ny bygningsmasse i kommunal sektor fører til høyere trivsel for brukere og ansatte